

Referat

Temadage d. 15-16. juni 2011

Fokus: Landbrugets fremtid samt planlægning af kommende arrangementer i DIAPLAN

Landskabs- og miljøforvaltning i relation til landbruget v/kommunerne

- Se power point præsentationer fra Morsø Kommune på www.diaplan.dk under *aktiviteter*

Nye potentialer for samarbejde mellem kommuner og landbrugsrådgivningen V/Trine Eide og Jørgen Korning, VFL

- Se power point præsentationer på www.diaplan.dk under *aktiviteter*

Oplæg til ekskursionen

Hvad skal vi lægge mærke til i landbrugslandskabet? v/ Kræn Ole Birkkjær, Videncentret for Landbrug

- Se power point præsentationer på www.diaplan.dk under *aktiviteter*

Landbrugets fremtid – set fra et andet perspektiv v/Torben Lunding Madsen, Nordea

- Se power point præsentationer på www.diaplan.dk under *aktiviteter*

Workshop – deltagerne delt i 3 grupper:

Workshop 1: Fælles sprog

Følgende spørgsmål blev rejst:

Hvad snakker vi om når vi snakker landbrug? Mellem det store industrielle brug og det lille hobbybrug er der mange slags landbrug. Er landboforeningen en interesseforening for alle slags landbrug?

Betyder det at sætte konkrete grænser på kort og planer, at områder med restriktioner bliver mindre værdifulde? Det er vel ikke altid tilfældet. Hvilket fælles sprog har vi brug for i relation til udpegninger? Hvad betyder 'stregerne' rent faktisk.

Hvor ligger mulighederne for at sætte præcise out-grænser uden at sætte præcise restriktioner – dvs. overlade de konkrete løsninger til landmanden selv?

Hvem taler man med hvem når kommunen vil tale med 'landbruget'? Og omvendt: hvordan kontakter landbruget 'kommunen'? Matcher kommunen den enkelte landmand på den rigtige måde?

Workshop 2: Organisering/placering af medarbejdere og ledere

Erfaringer fra andre kommuner viser, at det ikke er dem der har lavet landskabskarakterkortlægningen, der efterfølgende sagsbehandler.

Fysisk afstand (omend kort) er en barriere for samarbejde og vidensdeling – for flere kommuner er det eks. stadig en udfordring af de forskellige forvaltninger ligger geografisk spredt i kommunen.

Om ca. 1½ år sker der en sammenlægning i Skive Kommune, så alle kommer til at sidde på samme rådhus.

Diskussion af hvordan der skabes dialog og vidensdelig – eks: 1) kaffehjørne kan give mulighed for uformelt netværk 2) Erfa-grupper giver mulighed for at få sat ansigt på medarbejderne – hvilket gør det nemmere på sigt at samarbejde 3) Motiver medarbejderne til at sidde forskellige steder i frokostpausen, eks. ved at indføre forskellige farvede stole.

Det er vigtigt, at der er fokus på processen. Projektorganisering så vidt muligt.

Langsigtet proces at omstille arbejdsformen til øget projektorientering. Vigtigt med ledelse der giver retningslinjer.

I Jammerbugt er der kursus for alle medarbejdere i forhold til projektorienteret arbejde.

Ved de store sager er det generelt ikke et problem med samarbejde, da det er formaliseret; mindre projekter kan derimod være vanskelige og kræver i højere grad at folk kender hinanden.

Vigtigt med klar ansvarsfordeling – eks. den der modtager opgaven er ansvarlig.

Screening af opgaven for bedre at kunne koordinere processen

Netværksnøgleperson – Vigtigt med en ”kontaktperson”, der har overblik over, hvem der er relevant at inddrage i forhold til ressourcer og tid i de enkelte projekter.

Vigtigt med et fælles værdisæt blandt medarbejderne – og vigtigt at det jævnligt diskuteres samt bliver omsat til handling!

Månedlige personalemøder giver mulighed for at briefe hinanden om projekter etc.

Deltagelse i eks. DIAPLAN fremmer kendskabet til kollegaerne, idet man er sammen over længere tid og diskuterer de samme problemstillinger.

Workshop 3: Skal kommunen matche kunderne eller skal kunderne matche kommunen?

Der er forskellige interesser.

Hvem er kunderne? Uheldigt udtryk

Vi regulerer interessekonflikter, så borgerbegrebet er mere relevant, det involverer rettigheder og pligter. Med kunde signalerer man at ”jeg vil ha” og det koster.

Men kommunen er der for borgerne – men der kan være 20 forskellige meninger.

De holdninger kommunen skal have skal reflektere borgerne, men der er også det visionære og det helhedsorienterede.

Men er det flertallet? Kommunen repræsenteret også det statslige, som formidler.

Hvad hvis kommunen er et helt andet sted end borgerne – man må som kommune have et indtryk af, hvad der rører sig. Alle parter må flytte sig – men er kompromiset altid muligt? Hvad er det kommunale råderum? Det kan ofte være snævert. Kommunen kan ikke altid gøre hvad som helst. Politikerne har ikke altid de nødvendige visioner. Kommuneplanen er byrådets plan. Bombarderet oppefra af detailstyring, der ikke altid harmonerer med kommunens ideer.

Der mangler et led mellem kommuneplan og lokalplan, men der mangler et værktøj til at regulere på alt det der ligger fra amterne. Der mangler et lokalplanlignende instrument for det åbne land. Vi er nødt til at finde vores egne mellemplaner som eksperiment, vi kan ikke vente på lovgivningen. Der mangler instrumenter, der er juridisk bindende over for planen. Hvordan håndhæver vi

mellemlaget? Der mangler planværktøj og ikke mere juridisk, a la miljøgodkendelserne. Når vi ikke har nogen plan, er det syntesen af alt det lovgivningsmæssige, der kommer til at gælde.

Det er en stor fordel, at der er en lokal områdestrategi, som konkrete handlinger som jordfordeling og miljøtilladelser refererer til. Det juridiske udgør en lokal konsensus. Problem at nogen erobrer et område, resursestærke kan tage initiativer om fx en grusgrav der ikke hænger sammen med helheden. Vi skal ikke udvikle strategier for alle sektorer.

Forskellige signaler, landmanden ved aldrig hvilken kasket han møder i kommunen.

Lokalråd – nej – det må de selv finde ud af. Det er dem, der har handlingens kraft, der skal sætte sig sammen.

Snakken handler meget om de store landbrug – hvis man skal brede det ud – fx med lokalparken. Det er mere borgervinklen end landbrugervinklen, der her tages som udgangspunkt. Alle har lige ret til at deltage i debatten.

Planprocesser eksemplificeret i naturparkplanlægningen. Muddling through. Lokale initiativer tages løbende med i processen, måske før der er en egentlig plan vedtaget. Eksempel fra Nordjyllands Amt; 12 år om et naturgenopretning projekt, men til gengæld er det et godt projekt nu, alting kræver en modningsproces. Det er det både som borger og som embedsmand. Embedsværket skal også være parat til at give slip. Tid er en væsentlig faktor. Flexibilitet i planlægningen er nødvendig.

Her er vi så ude i noget man kan kalde match mellem borgere og myndigheder. Der skal viden ind i processen, en ting er udpegning, en anden udmøntning af fx drikkevandsbeskyttelse.

Klarhed om hvad der kan forhandles og hvad der ligger fast. Diskussion om grundvand, hårde værdier kontra bløde værdier – skal-temaer og kan-temaer. Hvad er det borgerne har af interesser? Differentieret forvaltning – kan område med særlige drikkevandsinteresser fx indskrænkes.

Evaluering og diskussion af det første år v/ Jørgen Primdahl, Skov & Landskab

- Se den vedhæftede power point præsentationer

Hvad har deltagerne fået ud af at deltage i DIAPLAN - Noter fra runden:

Beriget

Føler sig godt orienteret på et lidt mere overordnet niveau

Fra forvirring til større afklaring – kan følge med i hvad de andre laver.

Stor glæde af fælleskurser, landskabskarakter, sti-temadag, kompetenceopbygning fungerer

Åbnet muligheder for at der kan komme mere viden ind i organisationen. Stort udbytte af kurser. Bredt publikum til kurserne, mere snak nu på tværs af faggrupper, projektet udfordrende

Godt at få sat nogle rammer for arbejdet med det åbne landskab.

Naturdelen om landbruget, godt at få det løftet, også fra forvirring til afklaring. Det begynder at hænge sammen.

Deltagelsen godt for det konkrete projekt. Godt med sparring på tværs af kommuner.

Specielt i forhold til planstrategi, godt at bliver klogere på hvad det er for kompetencer, godt med præsentation af de andres verdener, erkendelse af det komplekse i opgaverne

Opkvalificering af kommuneplanen er et konkret resultat. Fra negativ tilgang til det åbne land til en positiv holdning, planlægning FOR noget.

Som konkret medarbejder ved lokalpark, enormt givende med workshops og analyser. Fællesseminarer rigtig gode. Opbygning af kompetencer.

Vi er søgende: vi får inputs til at løse en opgave som vi er famlende over for.

Vi får flyttet grænser inden i os

Vi får nedbrudt siloer, måske den største - landbrugssiloen

Diskussion og planlægning af aktiviteter det kommende år:

Der skal afholdes i alt 3 temadage i perioden fra august 2011 til juli 2012 – heraf bliver formentlig ét arrangement åbent. Der er pt. planlagt et temamøde omhandlende naturparker. Dette er d. 25-26.10.2011 i Middelfart. Dette betyder at der skal stemmes om de 2 øvrige temadage.

Fastlæggelse af de 2 øvrige temadagsemner:

På mødet d. 16. juni kom der i alt 10 ide-forslag. Se listen nedenfor. Udover titlen er angivet hvem der kom med forslaget. Dette skal dog ikke forstås som, at disse personer er ansvarlige for temaet. Hver kommune/organisation har i alt 4 stemmer. Hvis man ønsker, er det muligt at give flere stemmer til samme ideforslag. Hver kommune/organisation bedes sende en mail til Kamilla Møller senest tirsdag d. 28. juni, hvori de 4 stemmer angives.

Forslag til arrangementer august 2011 – juli 2012

1. Dialog om ”nødvendige tiltag” v. *Henrik*
2. Støtteordninger (Landbrugs/landdistrikts-...): Dialog med staten
Statslige / EU ordninger – aktuelt og på vej v. *Anders, Kjell, Jørgen K.*
3. Integreerede planprojekter i det åbne land: proces/metode v. *Ann-Sophie, Jørgen P., Lone*
4. Inspiration fra udenlandsk erfaringer om kollektive/områdeplanlægning/integreret/
helhedsorienteret planlægning v. *Jens F., Gitte.*
5. Dialogbaseret stiplanlægning – succeshistorier v. *Ole, Vibeke*
6. Kulturmiljø-retningslinjer i praksis v. *Lone, Per*

7. Integreret planlægning af sø-/vandløbsnære arealer v. *Odsherred K.*
8. Identitet (på div. niveauer) – betydning og redskaber v. *Sille*
9. Klimaændringer i planlægningen af det åbne land v. *Ida*
10. Bioenergi (anlæg/plantninger) og planlægningen v. *Jørgen K./Lone*

Bemærk at nr. 4 om internationale erfaringer evt. laves som ekskursion til udlandet.

Da Realdania har givet en stor andel af budgettet bl.a. til understøttelse af plantemaet, finder vi det vigtigt at tema 3 omhandlende planlægningen bliver afholdt i det kommende år.

----- 0 -----

På baggrund af afstemningen er det som tidligere annonceret blevet til at følgende arrangementer afholdes det kommende år:

Oversigt over kommende DIAPLAN arrangementer:

Navn på arrangement	Dato og sted	Åbent arrangement eller lukket kun for DIAPLAN deltagere
Temadage: Naturparker	D. 25+26. oktober 2011 Middelfart	1 dag som åbent arrangement og 1 dag lukket
Temadag: Integrerede planprojekter i det åbne land - proces/metode	D. 2. februar 2012 Muligvis på Skov & Landskab, København	Lukket evt. åbent arrangement
Studietur til Holland: Inspiration fra udenlandsk erfaringer om kollektive/områdeplanlægning/integreret/helhedsorienteret planlægning	D. 16-20. april 2012 Holland	Lukket evt. med studerende fra Skov & Landskab
Temadage: Støtteordninger (Landbrugs/landdistriktsordninger): Dialog med staten. Statslige / EU ordninger – aktuelt og på vej Samt planlægning af kommende aktiviteter	2 dage i juni 2012 Præcis tid og sted er endnu ikke afgjort!	Lukket arrangement

Det forventes desuden, at der afholdes en temadag i efteråret 2012 med fokus på "Identitet (på div. niveauer) – betydning og redskaber" samt "Kulturmiljø - retningslinjer i praksis".

Nærmere oplysninger om de enkelte arrangementer sendes senere.

